

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ

Autor podejmuje jeden ogólny problem w pisarstwie Andrzeja Bobkowskiego, a mianowicie temat wizji współczesności, jaka wyłania się z tekstów polskiego pisarza, a której to współczesności Bobkowski pozostawał niestrudzonym komentatorem i baczny obserwator. W ramach tego ogólnego problemu – wizji współczesnego świata – a głównie pierwszej połowy XX wieku oraz powojennych przemian społeczno-polityczno-gospodarczych – autor podejmuje bardziej szczegółowe wątki pisarstwa Bobkowskiego. – I tak w pierwszym rozdziale bada temat między innymi przemian polityczno-ekonomicznych Zachodu, temat Ameryki, a zwłaszcza Stanów Zjednoczonych jako nowej potęgi gospodarczej i kulturowej, a co za tym idzie – porusza autor tematykę zimno-wojenną oraz problem komunizmu europejskiego (również w kontekście „sowietyzacji” Ameryki Południowej). Autor podejmuje również problemy ściśle wiążące się z biografią pisarza i jej wpływem na samą jego twórczość – jednym z głównych wątków pierwszego rozdziału pozostaje na wskroś autobiograficzny temat wyjazdu i „porzucenia” przez Bobkowskiego „starej Europy” na rzecz „Nowego Kontynentu”. Rozdział drugi skupia się przede wszystkim na zagadnieniach związanych z drugą wojną światową i przemianami początków XX wieku, czyli, obrazowo mówiąc, wyłaniania się „nowych czasów” z ich „bagażem” totalitarnych ideologii. Pisarz do końca pozostaje wymownym świadkiem „swoich czasów”, a głównie za sprawą wojennego dziennika, jego *opus magnum* – *Szkiców piórkem*.

Rozprawa w każdej ze swoich części zachowuje charakter interdyscyplinarny – oprócz typowo związanych z literaturoznawstwem dziedzin, korzysta z takich dyscyplin, jak socjologia, historia, filozofia, psychologia, a zwłaszcza psychoanaliza, czy politologia. Z punktu widzenia współczesnych metodologii badawczych i nowoczesnych sposobów odczytywania tekstu literackiego twórczość Bobkowskiego pozostaje „słabo” zbadana, pozostawiając spore pole do interpretacji i analiz, do nowego odczytania i refleksji, a tym samym do świeżego spojrzenia na twórczość pisarza, głównie w sensie wyzwolenia jej spod „ideologicznego przywłaszczenia”.

Autor hołduje przekonaniu, które stara się potwierdzić w swojej rozprawie, że teksty Andrzeja Bobkowskiego można czytać na różne sposoby i przy użyciu różnorodnych metodologii, z ich tematami-kluczami, które pozwalają ujawnić nowe „jakości” i nowe aspekty tego pisarstwa, często takie, które dotąd spychane były na „drugi plan”, a często wręcz pomijane.